

No. 1

Januari 1984

TEN GELEIDE

Verschijnt 4x jaar

Orgaan
van
de

Filatelisten-
vereniging
"NOVIOPOST"
te
Nijmegen

• Voor U ligt de eerste uitgave van "NOVIOPOSTA" het orgaan van de Kersverse Filatelistenvereniging "NOVIOPOST" in Nijmegen. De bedoeling is, dat dit verenigingsblad iedere drie maanden verschijnen zal.

• Het spreekt vanzelf, dat de inhoud zal worden afgestemd op de wensen en verlangens van de leden en nu is al bekend, dat men prijs stelt op filatelistische artikelen naast het gebruikelijke verenigingsnieuws. Wij stellen ons dan ook voor die artikelen op te nemen, die voor een ieder leesbaar en goed te begrijpen zijn.

• Voor de medewerking van verschillende scribenten, die al artikelen hebben toegezegd zijn wij erg dankbaar. Vanzelfsprekend zijn artikelen van alle leden zeer welkom.

• Het bestuur hoopt met deze uitgave een bijdrage te leveren voor nog meer plezier bij het beoefenen van onze mooie hobby en wenst U bij het lezen van dit geschrift veel leesplezier.

Het bestuur.

in dit nummer

- De bescherming van de privacy is hedentendage, gezien in het licht van het computertijdperk, een onderwerp, dat zeer in de belangstelling staat. Het verheugt ons dan ook, dat de heer Drs.W.J. van Doorn bereid is gevonden één facet van privacy namelijk "BRIEFGEHEIM" en wat daarmee allemaal in verband staat in een artikel te behandelen. Wanneer mag men en wie is bevoegd om onze brieven te openen en te lezen? Dit zijn vragen waarop de schrijver in dit artikel een antwoord zal geven.

- De Postcode is, hoewel nog niet volledig ingevoerd toch niet meer uit de behandeling van de post weg te denken. En niet alleen bij de post maar zelfs verzekeringsmaatschappijen hebben het land ingedeeld, niet meer in met name genoemde gebieden, maar in rayons volgens de postcode. De heer Jos Stroom is op postcodegebied geen onbekende en deze materie blijft hem boeien. In zijn artikel "POSTCODE-NIEUWS" behandelt hij de postverwerking in Arnhem, waar nu ook de rode streepjes zijn verschenen.

- Luchtpost blijft boeiend omdat er na het opstijgen van de eerste luchtballon heel wat gebeurd is. De heren H.J. de Jager (tekst) en A.Bosman (foto's en vormgeving) zullen U in een artikelenreeks het een en ander vertellen over dit verzamelgebied en dat met de nodige afbeeldingen illustreren.

- Tenslotte als verenigingsnieuws alleen de **AGENDA** voor het komende halfjaar. Het overige nieuws is U reeds per afzonderlijk schrijven medegedeeld.

AGENDA

EXTRA BERICHT
op pagina 8

6 januari Ledenvergadering met als enig agenda-punt: Het vaststellen van de begroting voor 1984.
Verder ruilavond met verloting en presentieverloting. Eventueel kleine veiling

3 februari Ruilavond met een causerie door één van onze leden. Voorts verloting en presentieverloting. Eventueel kleine veiling.

2 maart Ruilavond met verloting, presentieverloting en veiling.

6 april Ruilavond met vertoning van de nieuwe film "Agrarische export" door de heer A.Bosman.
Verder verloting, presentieverloting en eventueel kleine veiling.

11 mei Ruilavond met verloting en presentieverloting. Tevens is er gelegenheid om de veilingkavels te bezichtigen, die de volgende dag zullen worden geveild.

12 mei 10.30 - 12.00 uur tweede gelegenheid om veilingkavels te bezichtigen.
13.30 uur: aanvang van de veiling.

1 juni Ruilavond met gratis verloting.

De 30ste veiling van de Nijmeegse Postzegelveiling wordt gehouden op 2B januari 1984 in Hotel Belvoir.
Catalogus gratis op aanvraag.

Alle bijeenkomsten worden gehouden in het wijkcentrum "De Klokketoren", Slotemaker de Bruineweg no. 270 (hoek Muntweg) te Nijmegen. Aanvang 20.00 uur. Zaal open 19.00 uur.

Het in uw verzameling geïnvesteerde kapitaal kan door bijv. lekkage, brand of diefstal verloren gaan. Dan is er geld, soms veel geld nodig om een nieuwe collectie op te bouwen.

A VAN DE HOEF

VERZEKERINGSWINKEL

Postbus 309, 6500 AH Nijmegen
Telefoon (080) 226585-233465
van Oldenbarneveltstraat 23,
6512 AS Nijmegen

POST CODE ~ nieuws

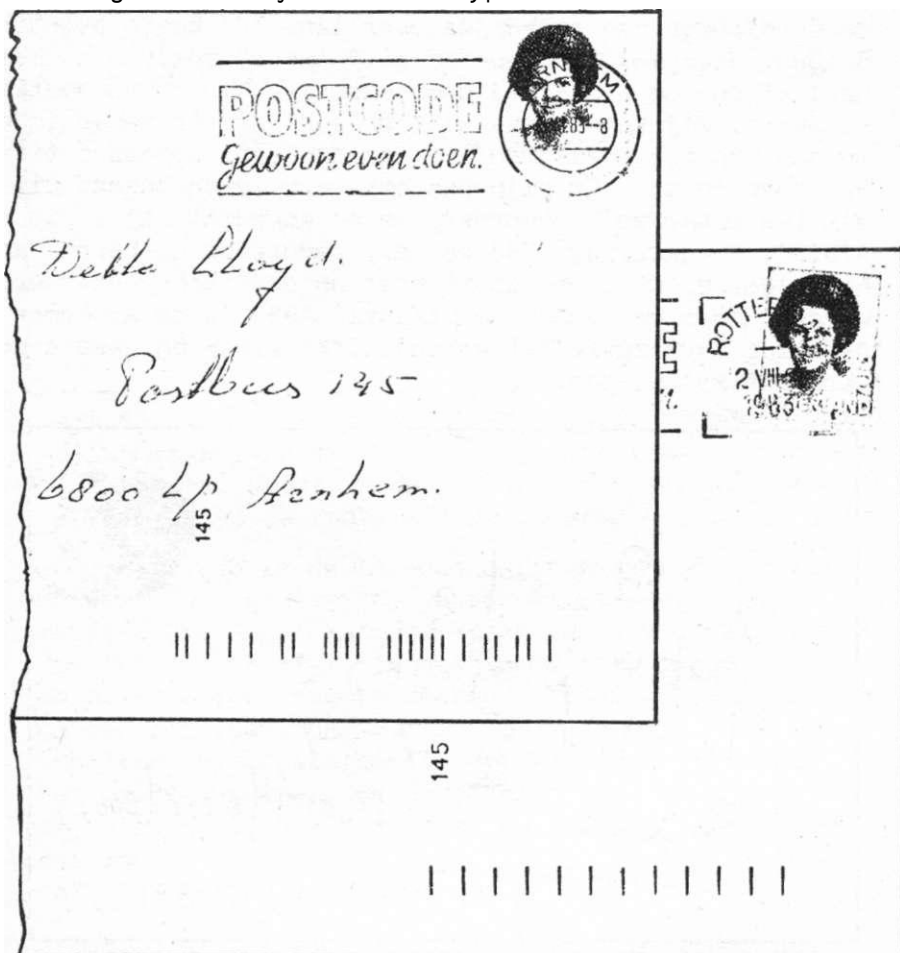
In het Jubileumboek van de Bond hebt U kunnen lezen dat na Amsterdam en Rotterdam nu ook in Arnhem een Afdeling Automatische Postverwerkende Systemen (APVS) in gebruik is genomen, waar brieven met behulp van de POSTCODE automatisch gesorteerd worden. Deze Afdeling bevindt zich in het nieuwe BKP (ExpeditieKnooPunt), dat op 22 oktober 1982 officieel in gebruik is genomen. (Afb. 34)

Arnhem heeft op dit moment - net als Rotterdam - alleen nog handindexeermeubels, in totaal 26 stuks. Op 5 juli 1983 zijn de eerste daarvan geplaatst en vanaf 6 juli is men begonnen met de zgn. "functionele tests".

Afb.34. Herdenkingskaart met bijzonder vlagstempel en de postcode-zegels (!), uitgegeven bij de opening van EKP-Arnhem op 22 oktober 1982.

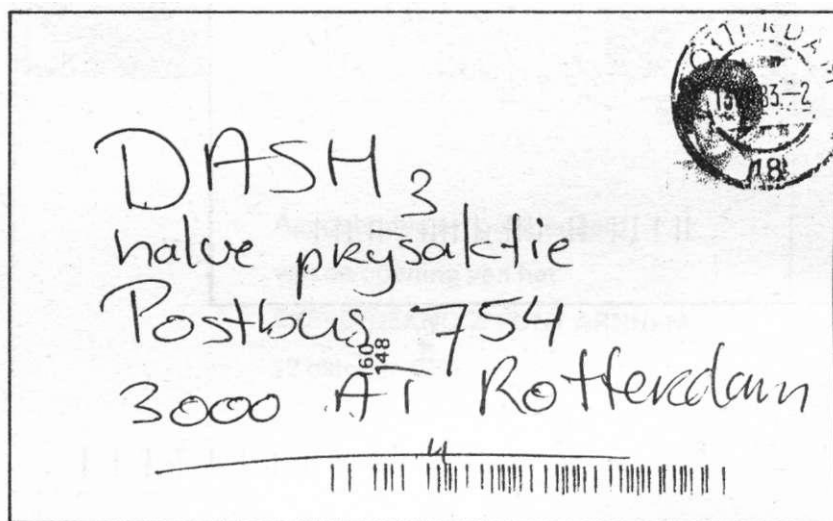
Zowel bij het plaatsen der meubels als bij het testen is alleen "echte" post gebruikt en geen dummy-post zoals indertijd in Rotterdam het geval was. Vanaf 5 juli 1983 komen dus brieven voor die in Arnhem van rode postcode-streepjes ("index") zijn voorzien. Zij hebben rode nummertjes in de reeks 141 tot en met 166. Merkwaardig is dat 2 nummers (153 en 158) van het oudere, grote type zijn, de overige KPK's zijn van het type I I

Afb.35.a/b: KPK 145, boven op een brief in Arnhem geïndexeerd, onder als reserve-nummer in Rotterdam. Type I is groter dan type II !!

Brieven uit de periode 5 juli- half augustus zijn tamelijk schaars: er is namelijk alleen geïndexeerd ten behoeve van de testen. Dus in de eerste helft van juli, en daarna weer om de - iets latere opgebouwde SORTeerMACHINE - te testen (maar daarvoor is voornamelijk in Rotterdam geïndexeerde post gebruikt).

Na half augustus wordt er zo goed als géén briefpost meer geïndexeerd vanaf dat moment worden alleen de groene giro-enveloppen van streepjes voorzien. Tot begin oktober 50.000, daarna 100.000 per dag. "Gewone" post wordt maar héél af en toe nog - bij demonstraties e.d. - automatisch verwerkt. Wij kunnen dus alle brieven met Arnhemse index en een KPK tussen 141 en 166 uit de beginperiode betitelen als "proefpost". Er zijn ook enkele brieven bekend die - als testmateriaal - meerdere keren gebruikt zijn: zie o.a. Afb. 36. In december 1983 zal er, gedurende de Kerst- en Nieuwjaarsdrukte, wel echte post automatisch gesorteerd worden. Maar pas vanaf maart/april 1984 is de Arnhemse Afdeling APVS zover dat er dagelijks giro- en gewone post verwerkt zal worden.

Afb. 36. "Proefbrief", in Arnhem 2x geïndexeerd op meubels met KPK 148 en 160. de brief is pas bij aankomst in Rotterdam gestempeld op 13 juli 1983.

POSTCODE
Gewoonde landen.

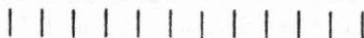

De heer M. M. J. Storm, arts.

Boulevard. Huisnummer 30

R06

Arnhem.

Afb. 37. In Arnhem geïndexeerde brief, stempeldatum 5 augustus 1983 en KPK R06: afkomstig van een reserve-printer. Omdat in het adres geen postcode is vermeld bestaat de index uit 12 streepjes (blanco code).

In maart 1983 is de lay-out der dagafschriften van de giro iets gewijzigd, waardoor het adres enkele millimeters hoger kwam te staan met als gevolg dat ook het "venster" in de enveloppe iets hoger kwam en er voldoende ruimte daaronder beschikbaar kwam om de postcode-index af te drukken. Ook met de afschriften uit Amsterdam is dat al een tijd lang het geval, en daar worden de giro-enveloppen via de optische lees- en indexeerapparatuur van een index voorzien. Een soortgelijke machine zal in Arnhem pas in 1984 geplaatst worden (ALIMA).

Afb.37 laat een enveloppe zien, die van een index uit een "reserve-printer" is voorzien. Arnhem heeft twee reserve-printers, met de KPK's R05 en R06. Deze printers worden gebruikt indien er een defekt is

ontstaan aan een der andere printers. In de test-periode zijn ook deze twee reserve-printers uitgeprobeerd.

Het gebruik van reserveprinters is niet nieuw; wel daarin de KPK's met de letter R. Eerder zagen wij in Rotterdam al KPK 145 in zo'n reserve-printer, en ook de nummers 165 en 168 zijn (na oktober 1982) uit reserveprinters in Rotterdam afkomstig.

Let wel: 145 en 165 komen in Arnhem voor in de gewone reeks, maar dat zijn kleinere nummers (Type II) dan de Rotterdamse (Type I).

Maar sedert oktober 1983 worden in Rotterdam óók R-nummers gebruikt; R01 en R02 zijn inmiddels gesignaleerd, R03 en R04 worden ook verwacht. Daarmee is het probleem van het gebruik van dezelfde nummers in Rotterdam en Arnhem uit de Wereld geholpen.

Na Arnhem zullen in de loop van de komende jaren ook s'Gravenhage en Utrecht een Afd. APVS krijgen, in Haarlem wordt thans een nieuwe EKP gebouwd waarin t.z.t. ook automatisch gesorteerd zal worden, en zo blijft de Postcode in opmars.

Wie de ontwikkelingen vanaf maart 1979 in Amsterdam heeft bijgehouden, beschikt al over een aardige collectie "Postcode in Nederland".

Copyright voorbehouden.

Jos M.A.G.Stroom

Het Hoofd van de Rondzenddienst heeft te zijnen huize twee verzamelingen t.w.:

1. Grote verzameling Frankrijk, ongebruikt en postfris.
2. Grote verzameling Duitsland, ongebruikt en postfris.

Het zijn pracht collecties. Degenen, die belangstelling voor zegels uit deze verzamelingen hebben, worden verzocht contact op te nemen met de Heer L.A.Moonemans, t e l . 557307.

BRIEFGEHEIM

In Nederland is het briefgeheim volgens de grondwet gewaarborgd: dit betekent dat brieven die aan de post of andere openbare instellingen van vervoer zijn toevertrouwd, niet zonder meer door anderen dan de geadresseerden geopend mogen worden. Een opening kan alleen op last van de rechter plaats vinden en dan weer alleen in bepaalde gevallen die stuk voor stuk in de wet genoemd worden.

- DE INVOERING VAN DE BRIEFKAART

Toen in de vorige eeuw in Nederland stemmen opgingen om, in navolging van enkele andere Europese landen, de briefkaart ook hier in te voeren, kwamen er van de zijde van de Nederlandse regering nogal wat bezwaren naar voren: iedereen, b.v. alle ambtenaren van de post-rijen, de huisgenoten van de geadresseerde, enz. kon zo maar lezen wat er op die kaart geschreven stond. Dit betekende: schending van het briefgeheim en dus schending van de grondwet!

De eerste briefkaart, die eerst nogal wat bezwaren opleverde maar nu niet meer weg te denken is.

Wanneer men nu leest wat er toen tegen de invoering van de briefkaart geschreven werd, vraagt men zich af of de ministers en kamerleden niet wat beters te doen hadden dan over zulke kleinigheden te praten. Na uitvoerige discussies werd uiteindelijk besloten de briefkaart in te voeren en in 1871 was het zover. Het merkwaardige is dat de briefkaart sindsdien een geweldige vlucht genomen heeft, omdat de kaart bijzonder geschikt was voor een korte mededeling en goedkoper was dan een brief.

- DE EERSTE WERELDOORLOG

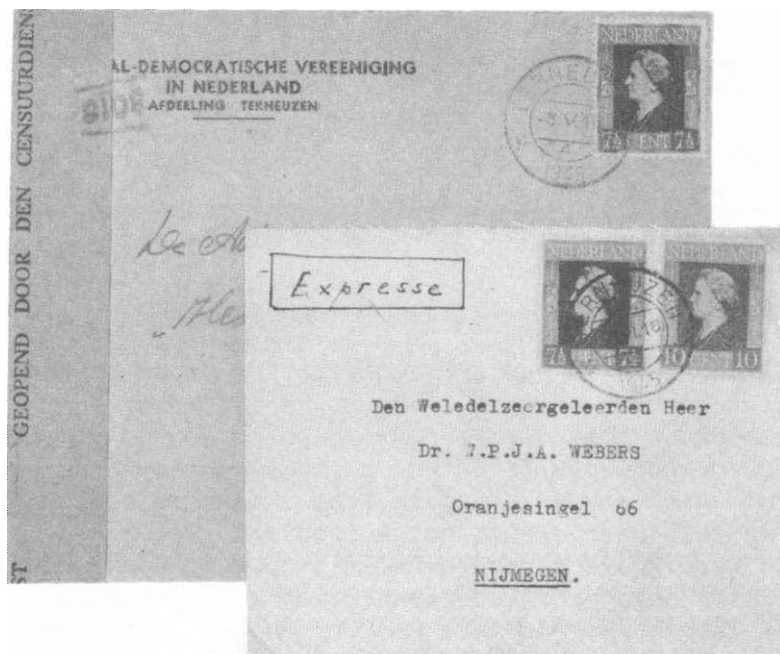
In de eerste wereldoorlog werd er in Nederland in beperkte mate censuur toegepast: dit betekende dat door de militaire autoriteiten brieven geopend werden om na te gaan of in de brieven soms mededelingen stonden die het land in gevaar konden brengen. Deze opening was mogelijk omdat de Nederlandse regering in enkele provincies de Staat van Beleg had afgekondigd in verband met de oorlogsomstandigheden. Dit is één van de gevallen waarbij censurering van brieven mogelijk is. Deze censuur vond plaats in de provincies die aan België grenzen, dus in Zeeland, Noord-Brabant en Limburg. Merkwaardigerwijs vond geen censuur plaats op post van of naar Duitsland. Mij is niet bekend waarom dit achterwege bleef. Aan het einde van de oorlog werd de censuur opgeheven.

- DE TWEEDE WERELDOORLOG

Na het uitbreken van de tweede wereldoorlog op 3 september 1939 was er in Nederland wel verhoogde waakzaamheid maar geen censuur op brieven of kaarten. Deze censuur werd pas ingevoerd op 10 mei 1940 toen Nederland door Duitsland overvallen werd. Het bleek dat er op dit gebied niets was voorbereid, terwijl door de oorlogshandelingen waarbij de Duitsers vrij snel Nederland binnentrokken, van deze censuur weinig terecht kwam. Toch zijn er enkele gecensureerde brieven bekend. Na de capitulatie op 14 mei 1940 werd de censuur opgeheven.

De Duitsers hadden in hun land direct na het uitbreken van de oorlog in september 1939 de censuur op brieven en kaarten naar en van het buitenland ingevoerd: deze censuur bleef gedurende de gehele oorlog bestaan. Na de bezetting van Nederland werd door hen geen censuur op de Nederlandse binnenlandse post ingevoerd: toch zijn er enkele binnenlandse poststukken met stempels van de Duitse censuur bekend. Een Duitse deskundige meent dat het hier ging om poststukken die per vergissing in voor het buitenland bestemde postzakken terecht waren gekomen.

Begin september 1944 werd door de Nederlandse regering in Londen bepaald dat, direct na de bevrijding van Nederland, aldaar censuur op brieven, briefkaarten en telegrammen moest worden ingevoerd.

Brief, afgestempeld op 3 mei 1945 te Terneuzen en bestemd voor Eindhoven en aldaar gecensureerd. De binnenlandse censuur heeft geduurd tot 7 juni 1945. De expresse brief van Terneuzen naar Nijmegen, verstuurd 29 juni 1945 is niet meer gecensureerd.

a/3 H. Ruckert
 Baans Boulevard 130
 Surabaya.
 14.9.1.

Brief uit Indonesië,
 bestemd voor s 'Gravenhage
 en aldaar geopend.

- DE DEVIEZENCONTROLE

12

Zoals hiervoor reeds werd opgemerkt was het niet mogelijk brieven zo maar te openen om te zien of er soms papieren geld of andere waardepapieren in zaten. De postambtenaren hadden opdracht om verdachte brieven door te lichten waarvoor men over speciale apparatuur beschikte. Deze doorlichting gebeurde meestal in Amsterdam, Rotterdam of Den Haag, de plaatsen waar de post voor verzending naar het buitenland verzameld werd. Verdachte brieven werden dan naar een rechter-commissaris gebracht en onder zijn toezicht geopend. Na de controle werd de brief met een speciale strook gesloten.

Werd in een brief geld gevonden dan volgde, wanneer het kleine bedragen betrof, terugzending aan de afzender. Laatstgenoemde kreeg dan wel een

Brief op 4 april 1949 verzonden van De Haag naar Wiesbaden. Te Frankfurt voor een deviezencontrole geopend. De brief werd geretourneerd omdat er een bankbiljet van f 10.- in zat. De afzender had op de achterzijde een fictief adres vermeld, waardoor de brief niet kon worden teruggegeven. Na opening door de FIT werd het geld gevonden. Vermoedelijk is de brief door de Justitie in beslag genomen.

waarschuwing dat bij herhaling van deze smokkel boete, enz. kon volgen. Vond men grotere bedragen dan werd tegen de afzender proces-verbaal opge- maakt. Stond op de enveloppe geen afzender en was ook uit de brief niet op te maken wie de brief ver- stuurd had, dan werd het geld verbeurd verklaard.

- POSTZEGELRUIL MET HET BUITENLAND

In de jaren na de tweede wereldoorlog was het ook verboden postzegels in brieven in te sluiten voor ruil met buitenlandse verzamelaars; gebruikte en ongebruik- te postzegels vielen onder het begrip geldswaardige pa- pieren. De Nederlanders wilden graag de in de oorlog

Een z.g. Polling-brief'.

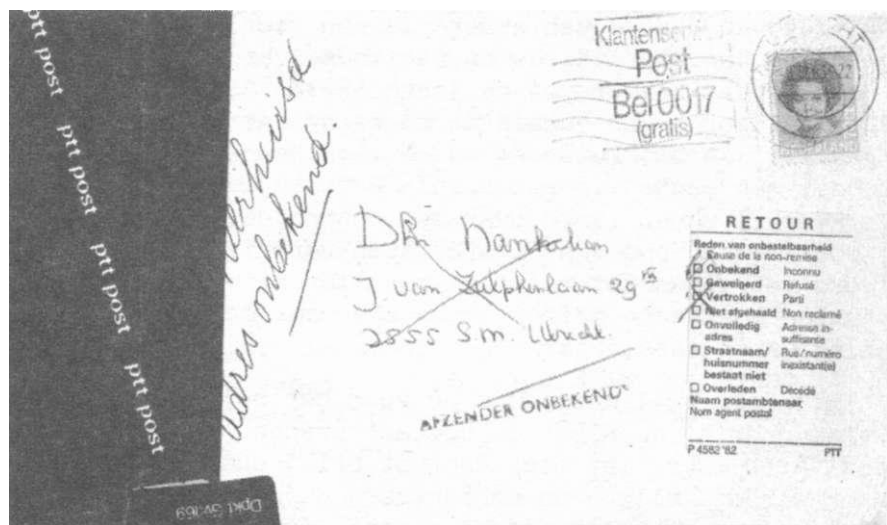
Toen na de bevrijding op bescheiden schaal postzegel- ruil werd toegestaan, gebeurde dit onder de voorwaarde dat zowel de brief naar het buitenland als de retour- brief via de heer Polling, als vertegenwoordiger van de Nederlandse Bond van Filatelistenverenigingen, zouden lopen. Een retourbrief uit Lausanne van 20 au- gustus 1952 met een waarde van f 5.- aan postzegels. De brief werd ongeopend vrijgegeven door de PTT.

uitgegeven zegels van andere landen voor hun verzameling hebben, terwijl de buitenlandse verzamelaars de Nederlandse zegels van de jaren 1940 - 1945 in ruil wilden ontvangen. Na enkele jaren is er toen een regeling gekomen waarbij ruil met het buitenland werd toegestaan onder een aantal voorwaarden. De belangrijkste was dat elke ruil moest lopen over een contactpersoon van de Nederlandse Bond van Filatelisten-verenigingen: hiermee werd voorkomen dat men toch op allerlei manieren ging ruilen buiten de officiële kanalen om. Deze bemiddeling heeft enkele jaren geduurd.

Bij deze ruil moest men de voor het buitenland bestemde brief open aan de contactpersoon aanbieden, zodat ook hier weer niet meer van het briefgeheim gesproken kan worden. Alleen de contactpersoon nam kennis van de inhoud van de brief, zodat slechts één buitenstaander de brief las.

- *ONBESTELBARE BRIEVEN*

Het komt herhaaldelijk voor dat brieven onbestelbaar blijken te zijn, b.v. door foutieve of onvolledige adressering. De bedoeling is dat deze brieven dan aan de afzender worden teruggestuurd, maar dit kan alleen wanneer de afzender zijn adres op de enveloppe vermeld heeft. Ontbreekt dit adres, dan is Leiden in last. Dit soort onbestelbare brieven moet dan volgens de voorschriften van de PTT opgestuurd worden naar de Centrale Directie in Den Haag, waar een afdeling Rebuten is, dat is een afdeling van onbestelbare stukken. Op deze afdeling werken enkele PTT-ambtenaren die gemachtigd zijn dit soort brieven te openen: zij zijn ook door de rechter beëdigd ter bescherming van het briefgeheim. Door de brieven te openen hopen deze ambtenaren aanknopingspunten te vinden over de geadresseerde en/of de afzender zodat de brief toch nog ergens heen kan worden gestuurd. Hier vindt dus in wezen schending van het briefgeheim plaats, maar men heeft hierbij toch een aantal maatregelen getroffen om dit geheim zo goed mogelijk te beschermen.

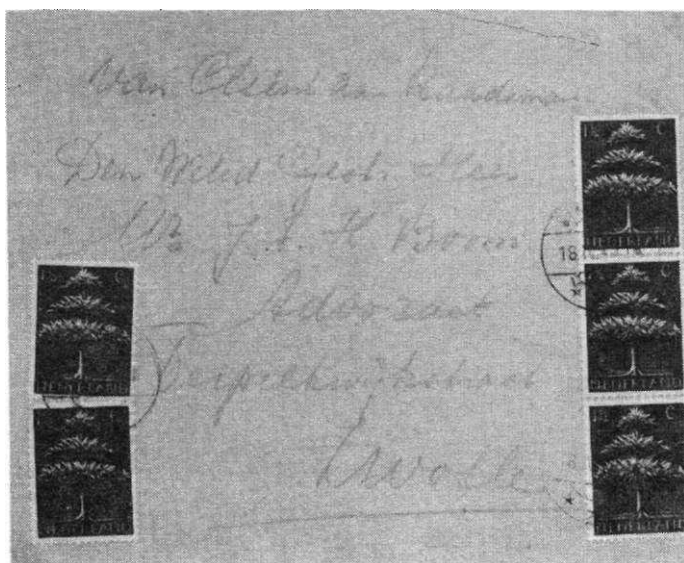

Deze brief was onbestelbaar omdat de geadresseerde verhuisd was en op de enveloppe geen afzender vermeld stond. De brief werd door de PTT in Den Haag geopend.

- GEVANGENEN

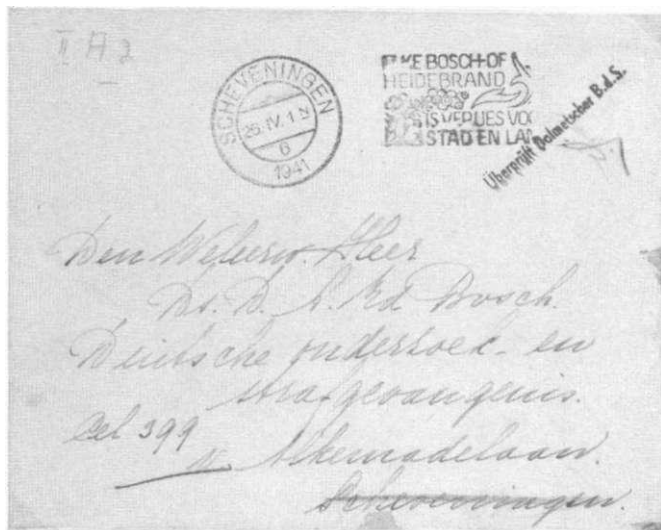
Personen die om de een of andere reden worden vastgehouden, b.v. door de politie of zij die tot een gevangenisstraf zijn veroordeeld, verliezen daardoor bepaalde burgerrechten: zo werd in het verleden al hun binnenkomende en uitgaande post gelezen door een daartoe aangewezen ambtenaar. Een uitzondering werd gemaakt voor brieven van of naar hun verdediger, hun advocaat dus: deze brieven mochten niet door het gevangenispersoneel geopend en gelezen worden. Tegenwoordig zijn deze bepalingen voor het corresponderen met de "buitenwacht" voor mensen die een gevangenisstraf uitzitten aanmerkelijk versoepeld.

Prentbriefkaart voor een
gevangene in Veenhuizen
met censurstempel.

Brief van 18 april 1945 uit het Bewarings- en Ver-
blijfskamp "Beugen" te Staphorst. Geen censuur.
Aangezien Zwolle op 14 april 1945 bevrijd werd,
moet dit wel één van de eerste brieven uit dit
kamp zijn.

In de oorlog werd ook de post van en naar krijgsgevangenen streng gecensureerd, evenals de weinige post van en naar personen in concentratiekampen of in het beruchte Oranjestad, de strafgevangenis in Scheveningen. Af en toe scheurden de Duitsers zelfs de postzegels van de brieven om na te gaan of onder de zegels geen verborgen boodschappen stonden. Verder werd ook de post van en naar Joodse burgers b.v. in Westerbork gecensureerd, ofschoon deze mensen geen enkele misdaad begaan hadden: zij behoorden echter tot een ras dat de Duitsers wilden uitroeien.

18

Brief van 20 augustus 1947 uit het Bewarings- en
Verblijfskamp te Valkenburg (L) met censuurstempel.

Prentbriefkaart voor een politieke deliquent in het
interneringskamp te Marum (Gr.).

- CONCLUSIE

Het briefgeheim is in Nederland gewaarborgd en het
openen van brieven door anderen dan de geadresseerde
kan alleen in bijzondere gevallen. Hierbij geldt ech-
ter een aantal maatregelen om te voorkomen dat de
inhoud van brieven verder bekend wordt dan strikt
noodzakelijk is. Een veilig gevoel dus.

Drs. W.J.v.Doorn

LUCHTPOST

* LUCHTSCHEPEN

In een eerder verschenen artikel werd er op gewezen dat het gebrek aan bestuurbaarheid van een luchtballon als een grote leemte werd gevoeld. Om die reden was de ballon voor geregeld postvervoer van weinig betekenis. Niettemin werden er tal van pogingen gedaan om ballons bestuurbaar te maken en uiteindelijk heeft dit alles geleid tot de ontwikkeling van het luchtschip.

- BESTUURBARE LUCHTBALLON

Een eeuw nadat de gebroeders Montgolfier erin slaagden een ballon te laten opstijgen, deden Renard en Krebs een poging om met hun electrisch gedreven ballon "La France" een vaart te maken en zij slaagden wonderwel in hun opzet. De ballon bleek bestuurbaar en van de in totaal zeven vaarten in 1884 en 1885 keerde het gevaarte vijf maal op zijn punt van uitgang terug.

Dit alles was een belangrijke stap vooruit en andere pioniers zetten de onderzoeken voort. Veel veranderingen en verbeteringen werden aangebracht en tenslotte werd de kroon op het vele werk gezet door de bestuurbare luchtschepen van Graaf Ferdinand von Zeppelin.

- LUCHTSCHEPEN

Bij luchtschepen werden drie soorten onderscheiden, namelijk:

- a. Slappe luchtschepen. Dit waren schepen met een soepel omhulsel, waarvan de vorm gehandhaafd werd door de druk van het gas.

b. Halfslappe lucht-
schepen.

Deze schepen hadden hetzelfde omhulsel als de slappe schepen behoudens dat het omhulsel versterkt was met een aantal liggers en hoepels. Beide systemen hadden het nadeel, dat de luchtschepen gebonden waren aan een bepaalde grootte.

c. Stijve luchtschepen

Deze schepen hadden een skelet en waren verdeeld in cellen, waardoor de vorm niet meer bepaald werd door de druk van het gas en de afmetingen ook geheel anders konden zijn. Bovendien waren de snelheid en het vliegbereik groter.

Tot het begin van de twintigste eeuw waren de luchtschepen van het slappe of halfslappe type en waren in feite niets meer dan uitgerekte luchtballonnen. Vanaf 1890 werkte Graaf von Zeppelin aan de ontwikkeling van de stijve luchtschepen. Het succes van de bekende exemplaren - waarvan er één naar hem genoemd was - "Graf Zeppelin" en "Hindenburg" mocht hij helaas niet meer

Brief verzonden met de retourvlucht van de eerste vlucht naar Amerika in 1928.

beleven. Als één van de grootste mannen van Duitsland overleed hij op 8 maart 1917 op 79-jarige leeftijd.

- "Graf Zeppelin"

Na zijn overlijden werd zijn werk door anderen voltooid en na enige proefvluchten maakte het luchtschip met de naam "Graf Zeppelin" zijn eerste vlucht naar Amerika.

Van 15 augustus tot 4 september 1929 vond de bekende vlucht van de "Graf Zeppelin" rond de wereld plaats.

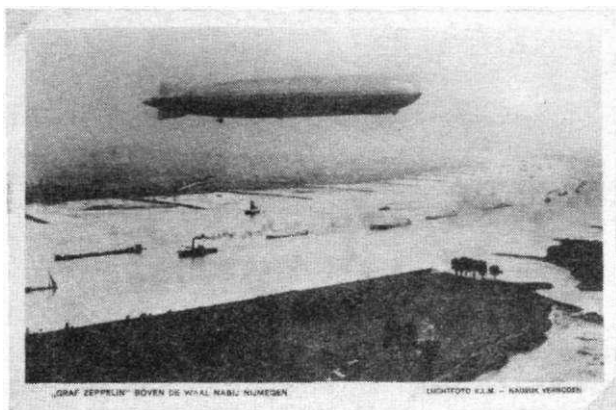
Brief verzonden op het laatste traject van de wereldreis Los Angeles - Friedrichshafen. Vertrekstempel 26 aug. , aankomststempel 4-9-29.
(achterzijde)

Van 24 juli tot 31 juli 1931 bevond de "Graf Zeppelin" zich boven de Noordpool.

Boven ons land is de "Graf Zeppelin" herhaaldelijk te zien geweest. De ouderen onder ons zullen zich dat beslist herinneren.

Briefkaart van de vlucht boven de Noordpool in 1931.

Een foto van de "Graf Zeppelin" boven de Waal bij Nijmegen.

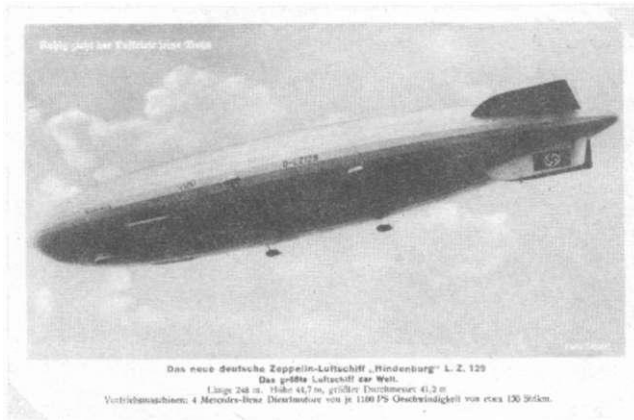
Een brief en twee briefkaarten met Zeppelin-stempels uit de jaren 1930 en 1932.

Met een regelmatige dienst tussen Friedrichshafen en Rio de Janeiro werd in augustus 1931 een begin gemaakt en deze werd met de "Graf Zeppelin" uitgevoerd. In totaal heeft dit luchtschip 590 vluchten gemaakt, waarna het buiten dienst werd gesteld en als museum ingericht. De "Graf Zeppelin" kwam in 1940 triest aan zijn einde toen in april van dat jaar het schip op bevel van Göring werd verwoest.

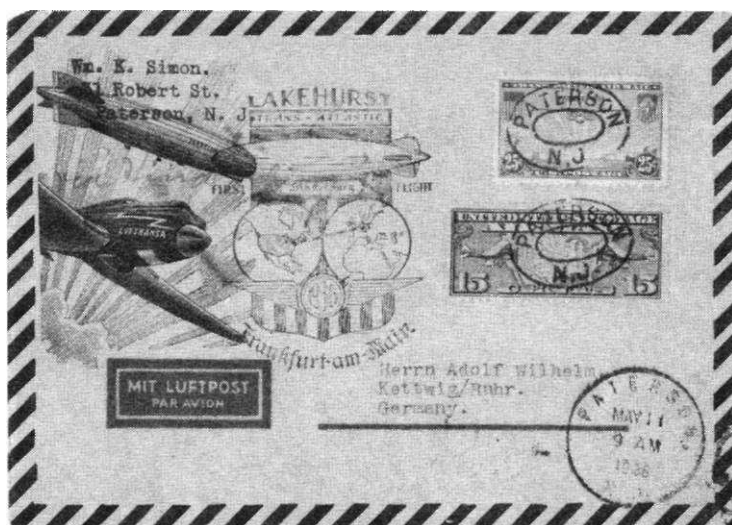
- "Hindenburg

In 1931 was men de bouw van een ander luchtschip begonnen, de "Hindenburg", en begin 1936 kwam dit "droomschip" uit de hangar. De dertig meter hoge vinnen waren beschilderd met zwarte hakenkruisen in een witte cirkel op een helrode ondergrond. Het was het embleem van het nieuwe regime, dat inmiddels aan de macht was gekomen. De regering nam nog geen drie weken later het luchtschip in dienst en tezamen met de "Graf Zeppelin", eveneens voorzien van hakenkruisen, maakten de twee luchtschepen een propagandatocht boven Duitsland.

De "Hindenburg" was een perfect schip maar toch had het één tekortkoming, het was gevuld met waterstof in plaats van het onbrandbaar helium. Dat kwam omdat de export van helium uit de Verenigde Staten verboden was.

Het Luchtschip "Hindenburg", Lengte 248 m, hoogte 44.7 m, grootste doorsnede 41.2 m.
4 Mercedes Dieselmotoren van elk 1100 PK. Snelheid ongeveer 130 km per uur.

Brief verzonden met de eerste vlucht van Lakehurst naar Frankfurt am Main in 1936 met de "Hindenburg".

Briefkaart verzonden uit Nederlands-Indië met de Olympiafahrt in 1936.

Op 3 mei 1937 startte de "Hindenburg" voor een vlucht naar Amerika en in de namiddag van 6 mei naderde het luchtschip het vliegveld Lakehurst. Terwijl de passagiers zich gereed maakten voor de landing, werd bevel gegeven deze uit te stellen vanwege een hevig onweer, dat boven de landingsplaats woedde. Tenslotte kwam om 18.08 uur de raad om direct te landen en zo snel mogelijk. Bij de landing werd een gedempte knal gehoord en plotseling stond het luchtschip in lichterlaaie. Het gelukte aan 62 personen de brandende hel te ontvluchten terwijl 36 personen jammerlijk in de vuurzee omkwamen.

Hoewel men eerst aan "sabotage" dacht, concludeerde een Amerikaanse en een Duitse onderzoekcommissie na een langdurig onderzoek, dat statische electriciteit de oorzaak van de ramp was geweest.

- EINDE LUCHTSCHEPEN

De ondergang van de "Hindenburg" betekende het einde van het luchtschip. Het was ondenkbaar dat na de ramp ooit nog toestemming zou worden gegeven voor passagiersvluchten met Zeppelins, die met waterstof gevuld waren.

Luchtschepen waren van nature veel meer onderhevig aan meteorologische omstandigheden dan vliegtuigen. Denk eens aan de wind bij het uit de hangar halen van het luchtschip. Dit kan alleen bij kalm weer of wanneer de wind in de richting van de hangar blies. Ook het uitzetten en samentrekken van de cellen door atmosferische invloeden vroegen doorlopend om passende maatregelen. Kortom, al deze factoren en daarbij gevoegd de opkomst van het vliegtuig, dat kleiner en sneller was, hebben geleid tot de uitschakeling van het luchtschip.

De ballon is verdrongen door het luchtschip, dat op zijn beurt weer plaats moest maken voor het vliegtuig.

ADRESSEN

De samenstelling van het voorlopige bestuur is als volgt:

- Voorzitter: A.Bosman, Dromedarisstraat 36
6531 NV Nijmegen. Tel. 557120
- Secretaris: J.M.Rijsdijk, Postweg 37
6523 KR Nijmegen. Tel. 221596
- Penningmeester: M.L.v.Houdt, Schepenenstraat 20
6525 XJ Nijmegen. Tel. 556160
Postgironummer 575462 t.n.v.
Fil.ver."Noviopost"-Nijmegen
- Rondzendingen: L.A.Moonemans, Rijswickstraat 4
6525 RD Nijmegen. Tel. 557307
Postgironummer 2744133 t.n.v.
Hoofd Rondzendingen "Noviopost"
- Leden: J.A.Dassel-Nienhuis, Antiloop-
straat 105 6531 TH Nijmegen
Tel. 552698
- P.G.M.Gerrijs, Bolerostraat 42
6544 RK Nijmegen. Tel. 776745
- Mr.F.M.Hilgers, Prof.Huybers-
straat 23 6524 NP Nijmegen.
Tel. 231150
- Th.G.v.Hoogstraaten-v.Rijswijk
Zebrastraat 18
6532 TX Nijmegen. Tel. 550895
- J.G.M.Rademaker, Wilsonstraat 19
6566 CN Millingen a/d Rijn
Tel. 08613 - 1965
- J.v.'t Zelfde, Marterstraat 50
6531 KC Nijmegen. Tel. 551438

In het volgend nummer
zult U een meer uitge-
breide adressenlijst
aantreffen.

Bloemenmagazijn en Plantenkas

bv bloemisterij

AALBERS

hatertseweg 275
telefoon 55 02 75 • nijmegen